Valiokunnan mietintö StVM 25/2020 vp─ HE 138/2020 vp

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle lainsäädännöksi työttömyyskassojen taloudellisten toimintamahdollisuuksien turvaamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle lainsäädännöksi työttömyyskassojen taloudellisten toimintamahdollisuuksien turvaamisesta (HE 138/2020 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut (etäkuuleminen):
- hallitusneuvos Marjaana Maisonlahti, sosiaali- ja terveysministeriö
- neuvotteleva virkamies Susanna Grimm-Vikman, sosiaali- ja terveysministeriö
- toimistopäällikkö Marko Aarnio, Finanssivalvonta
- johtaja Tapio Oksanen, Työllisyysrahasto
- toiminnanjohtaja Aki Villman, Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry

Valiokunta on saanut kirjalliset lausunnot:
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Akava ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- STTK ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:
- Suomen Yrittäjät ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyyskassalakia ja väliaikaisesti muutettavaksi työttömyyskassalakia ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia.

Työttömyyskassalakiin esitetään lisättäväksi Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmaan sisältyvät edellytykset työttömyyskassan tasoitusrahaston vähimmäis- ja enimmäismäärästä. Finanssivalvonnan vakiintunutta soveltamiskäytäntöä vastaava säännös työttömyyskassan talouden tervehdyttämissuunnitelmasta lisättäisiin työttömyyskassalakiin.

Valmis
5.0

Valiokunnan mietintö StVM 25/2020 vp

Työttömyyskassalakiin ja lakiin työttömyysetuuksien rahoituksesta lisättäisiin väliaikaisesti voimassa olevat säännökset työttömyyskassoille suunnatun lisärahoituksen jakamisen perusteista ja toimeenpanosta. Muutokset liittyvät vuoden 2020 II lisätalousarviossa päätettyyn, työttömyyskassojen kasvaneisiin hallintokuluihin kohdennettavaan 20 miljoonan euron määrärahaan ja vuoden 2020 IV lisätalousarviossa päätettyyn 40 miljoonan euron määrärahaan, jolla korvataan ennakoimatonta kasvua palkansaajia vakuuttavien työttömyyskassojen omalla vastuulla olevassa ansio-osan rahoitusvastuussa. Lisäksi hallitus esittää vuoden 2020 VII lisätalousarviossa erillistä palkansaajakassojen rahoitusvastuuseen osallistumista vastaavaa rahoitusosuutta yrittäjäkassalle. Tarkoitukseen varataan 2,2 miljoonaa euroa.

Esitys liittyy vuoden 2020 VII lisätalousarvioesitykseen.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Työttömyyskassoille suunnattua lisärahoitusta koskevat säännökset olisivat voimassa 31.12.2020 asti.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Työttömyyskassalain ja työttömyysetuuksien rahoituslain väliaikaisilla muutoksilla säädetään covid-19-epidemian vuoksi tarpeen olevan työttömyyskassojen lisärahoituksen jakoperusteista. Poikkeuksellisen suuri työttömien ja lomautettujen määrän kasvu pandemian aikana on aiheuttanut työttömyyskassojen lisärahoitustarpeen, jota kassat eivät ole voineet ennakoida talousarvioissaan eivätkä jäsenmaksuissaan.

Esitys turvaa osaltaan myös työttömyyskassojen jäsenmaksun kohtuullista kehitystä ensi vuonna tilanteessa, jossa ei ole vielä varmuutta epidemian ja sen jälkihoidon vaikutuksista työttömien ja lomautettujen määrään ja näin työttömyyskassojen etuusmenoon ja hallintokulun määrään.

Lisäksi lain tasolle nostetaan nykyistä tarkemmat säännökset tasoitusrahaston vähimmäis- ja enimmäismäärästä, ja lisätään lakiin jäsenmaksun vahvistamisessa vakiintuneesti sovellettavat poikkeukselliset tervehdyttämissuunnitelmaa koskevat edellytykset.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ehdotettu lisärahoitus vähentää työttömyyskassojen jäsenmaksujen korotuspaineita ja turvaa niiden toimintaa poikkeuksellisessa tilanteessa. Esityksen toimeenpano edellyttää Työllisyysrahaston ja Finanssivalvonnan välistä joustavaa yhteistyötä sekä muutosten huomioon ottamista työttömyyskassojen ensi vuoden jäsenmaksuissa. Tämän vuoksi lakien on ehdotettu tulevan voimaan mahdollisimman pian. Sosiaali- ja terveysvaliokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan päätösehdotus:

> *Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 138/2020 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen.*

Valiokunnan mietintö StVM 25/2020 vp

Helsingissä 13.10.2020

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Kim Berg sd
jäsen Anna-Kaisa Ikonen kok
jäsen Kaisa Juuso ps
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Veronica Rehn-Kivi r
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Juhana Vartiainen kok
jäsen Heidi Viljanen sd
jäsen Sofia Virta vihr
varajäsen Bella Forsgrén vihr
varajäsen Merja Kyllönen vas

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Harri Sintonen